

1982-nji ýyldan bări, internet tory üçin esas bolup durýan SATNET-iň hemra ulgamynda ýerleşdirilenden bări işleyär. IPv4 henizem internetcäki esasy protokol (teswirnama) bolup durýär. IPv4 takmynan 4,3 milliard internet salgysyny döretmek mümkünçiligini üpjün edýär. Köpçülük we hususy torlardaky TCP / IP protokolyny ulanýan her bir enjamyn IP salgysy bardyr. Bu bolsa enjamyn tanamaga we ýerleşýän ýerini kesgitlemäge niýetlenendir. 1990-njy ýyllarda internet ulanyjylaryň çalt ösmegi netijesinde, ähli ulanyjylary birikdirmek üçin IPv4 -iň üpjünçiligindäki bar bolan salgыdan, has köp salgynyň zerur boljakdygy belli boldy.

Protokolyň dördünji tapgyry 32 bitli salgylardan düzülen. Bu salgy 4 bölekden ybarat bolup, olaryň her biri nokat bilen bölünýär. Mysal üçin: 100.101.102.103. Her bölümniň çägi 0-255 san aralygydyr. IPv4 salgylary IP adresleriniň diapazony esasynda dürli klaslara bölünendir.

Internet protokolynyň 4-nji tapgyrda MAC salgylaryny kesgitlemek üçin ARP ulanýar, IPv6 bolsa NDP ulanýar. IPv4 el bilen sazlamalary we DHCP adres sazlamalaryny goldaýar, IPv6 awtomatiki salgy sazlamalary esasynda salgylary üýtgedýär.

**Akjagül MYRATNYÝAZOWA
Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar
we Informatika institutynyň talyby**